

32002L0092

15.1.2003.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 9/3

**DIREKTIVA 2002/92/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 9. prosinca 2002.
o posredovanju u osiguranju**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 47. stavak 2. i članak 55.,
uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,
uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,
u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora ⁽³⁾,
budući da:

- (1) Posrednici u osiguranju i reosiguranju imaju središnju ulogu u prodaji proizvoda osiguranja i reosiguranja u Zajednici.
- (2) Prvi korak u olakšavanju ostvarivanja slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga za zastupnike i posrednike u osiguranju poduzet je Direktivom Vijeća 77/92/EEZ od 13. prosinca 1976. o mjerama za olakšavanje učinkovitog ostvarivanja slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga u pogledu poslova zastupnika i posrednika u osiguranju (iz ISIC-ove skupine 630), a posebno prijelaznim mjerama u pogledu tih poslova ⁽⁴⁾.
- (3) Direktiva 77/92/EEZ trebala se primjenjivati do stupanja na snagu odredbi kojima se uskladjuju nacionalni propisi o osnivanju i obavljanju poslova zastupnika i posrednika u osiguranju.
- (4) Države članice u velikoj su mjeri slijedile Preporuku Komisije 92/48/EEZ od 18. prosinca 1991. o posrednicima u osiguranju ⁽⁵⁾, koja je pridonijela izjednačavanju nacionalnih odredbi o stručnim uvjetima i upisu u registar posrednika u osiguranju.
- (5) Ipak, još postoje znatne razlike među nacionalnim odredbama koje stvaraju prepreke pri osnivanju i obavljanju poslova posrednika u osiguranju i reosiguranju na unutarnjem tržištu. Stoga je prikladno Direktivu 77/92/EEZ zamijeniti novom direktivom.
- (6) Posrednici u osiguranju i reosiguranju trebali bi se moći koristiti slobodom poslovnog nastana i slobodom pružanja usluga, koje su zajamčene Ugovorom.

⁽¹⁾ SL C 29 E, 30.1.2001., str. 245.

⁽²⁾ SL C 221, 7.8.2001., str. 121.

⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 14. studenoga 2001. (SL C 140 E, 13.6.2002., str. 167.), Zajedničko stajalište Vijeća od 18. ožujka 2002. (SL C 145 E, 18.6.2002., str. 1.) i Odluka Europskog parlamenta od 13. lipnja 2002. (još nije objavljena u Službenom listu). Odluka Vijeća od 28. lipnja 2002.

⁽⁴⁾ SL L 26, 31.1.1977., str. 14. Direktive kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 1994.

⁽⁵⁾ SL L 19, 28.1.1992., str. 32.

- (7) Nemogućnost slobodnog obavljanja poslova posrednika u osiguranju na čitavom području Zajednice ometa pravilno funkcioniranje jedinstvenog tržišta osiguranja.
- (8) Usklađivanje nacionalnih odredbi o stručnim uvjetima i upisu u registar osoba koje osnivaju i obavljaju poslove posredovanja u osiguranju može stoga doprinijeti i dovršavanju jedinstvenog tržišta finansijskih usluga i jačanju zaštite potrošača u tom području.
- (9) Proizvode osiguranja mogu prodavati različite vrste osoba ili ustanova, poput zastupnika u osiguranju, posrednika u osiguranju i prodavatelja bankoosiguranja. Jednakost postupanja prema tim subjektima i zaštita potrošača zahtijevaju da sve te osobe odnosno ustanove budu obuhvaćene ovom Direktivom.
- (10) Ova Direktiva sadrži definiciju „vezanog posrednika u osiguranju”, koja uzima u obzir obilježja određenih tržišta država članica i čija je svrha stvaranje uvjeta za upis u registar primjenjivih na takve posrednike. Svrha te definicije nije spriječiti države članice da razviju slične definicije u pogledu posrednika u osiguranju koji, iako djelujući za račun i u ime društva za osiguranje i pod punom odgovornošću toga društva, imaju pravo naplaćivati premije odnosno iznose namijenjene potrošačima u skladu s finansijskim jamstvima predviđenima ovom Direktivom.
- (11) Ova Direktiva trebala bi se odnositi na osobe čije se poslovanje sastoji od pružanja usluga posredovanja u osiguranju trećim osobama u zamjenu za naknadu, koja može biti novčana ili u nekom drugom obliku dogovorene gospodarske koristi vezane uz uspješnost obavljenog posla.
- (12) Ova Direktiva ne bi se trebala primjenjivati na osobe koje se bave nekom drugom poslovnom djelatnošću, kao što su porezni stručnjaci ili računovođe, i koje povremeno pružaju savjetodavne usluge vezano za osigurateljno pokriće u sklopu te druge poslovne djelatnosti, niti na puko pružanje općenitih informacija o proizvodima osiguranja, pod uvjetom da svrha te djelatnosti nije pomoći potrošačima pri sklapanju odnosno izvršavanju ugovora o osiguranju ili reosiguranju, profesionalno upravljanje odstetnim zahtjevima za društvo za osiguranje i reosiguranje, kao ni likvidacija šteta i stručna procjena šteta.

- (13) Ova Direktiva ne bi se trebala primjenjivati na osobe koje se bave posredovanjem u osiguranju kao dodatnom djelatnošću pod određenim strogim uvjetima.
- (14) Posrednici u osiguranju i reosiguranju trebali bi biti upisani u registar pri nadležnom tijelu države članice u kojoj imaju boravište ili središnju upravu, pod uvjetom da ispunjavaju stroge stručne uvjete u pogledu stručnog znanja, dobrog ugleda, osiguranja od profesionalne odgovornosti i finansijske sposobnosti.
- (15) Takav bi upis u registar trebao omogućivati posrednicima u osiguranju i reosiguranju poslovanje u drugim državama članicama u skladu s načelima slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga pod uvjetom da je proveden odgovarajući postupak obavješćivanja među nadležnim tijelima.
- (16) Potrebne su odgovarajuće sankcije protiv osoba koje se bave poslovima posredovanja u osiguranju ili reosiguranju a da nisu upisane u registar, protiv društava za osiguranje ili reosiguranje koja koriste usluge neupisanih posrednika i protiv posrednika koji se ne pridržavaju nacionalnih odredbi donesenih prema ovoj Direktivi.
- (17) Suradnja i razmjena informacija među nadležnim tijelima ključne su za zaštitu potrošača i osiguranje ispravnosti poslovanja u području osiguranja i reosiguranja na jedinstvenom tržištu.
- (18) Potrošač mora znati komunicira li s posrednikom koji ga savjetuje o proizvodima iz ponude velikog niza društava za osiguranje ili o proizvodima koje nudi određeni broj društava za osiguranje.
- (19) Ova bi Direktiva trebala propisati obveze posrednika u osiguranju u smislu informiranja potrošača. Država članica može za to područje zadržati ili donijeti strože odredbe koje se mogu nametnuti posrednicima u osiguranju neovisno o njihovu boravištu ako se bave poslovima posredovanja na njezinu državnom području pod uvjetom da su takve strože odredbe u skladu s pravom Zajednice, uključujući Direktivu 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini)⁽¹⁾.
- (20) Ako posrednik izjavi da pruža savjetodavne usluge o proizvodima iz ponude velikog niza društava za osiguranje, trebalo bi provesti nepristranu i dostatno opsežnu analizu proizvoda dostupnih na tržištu. Osim toga, svi bi posrednici trebali obrazložiti utemeljenost svojih savjeta.
- (21) Manja je potreba za takvim informacijama ako je potrošač društvo kojem je osiguranje odnosno reosiguranje potrebno za pokriće komercijalnih i industrijskih rizika.
- (22) Potrebno je uspostaviti prikladne i učinkovite postupke pritužbi i naknada u državama članicama kako bi se rješavali sporovi između posrednika u osiguranju i potrošača uz korištenje, ovisno o slučaju, postojećih postupaka.
- (23) Ne dovodeći u pitanje pravo potrošača na podnošenje tužbi sudovima, države članice trebale bi poticati javna ili privatna tijela uspostavljena u svrhu izvansudskog rješavanja sporova na suradnju u rješavanju prekograničnih sporova. Takva bi suradnja primjerice mogla biti usmjerena na to da se potrošačima omogući obraćanje izvansudskim tijelima osnovanima u državama članicama njihova boravišta u pogledu pritužbi vezanih uz posrednike u osiguranju osnovane u drugim državama članicama. Uspostava mreže FIN-NET dodatna je pomoć potrošačima pri korištenju prekograničnih usluga. Odredbe o postupcima u obzir bi trebale uzeti Preporuku Komisije 98/257/EZ od 30. ožujka 1998. o načelima primjenjivim na tijela nadležna za izvansudsko rješavanje potrošačkih sporova⁽²⁾.
- (24) Prema tome, Direktivu 77/92/EEZ trebalo bi staviti izvan snage,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Područje primjene

- Ovom se Direktivom propisuju pravila osnivanja i obavljanja poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju za fizičke i pravne osobe s poslovnim nastanom, ili koje planiraju uspostavu poslovnog nastana, u nekoj od država članica.
- Ova Direktiva ne odnosi se na osobe koje pružaju usluge posredovanja za ugovore o osiguranju ako vrijede svi dolje navedeni uvjeti:
 - ugovor o osiguranju zahtijeva poznавanje samo one vrste osiguratelnog pokrića koje je predmet ugovora;
 - ugovor o osiguranju nije ugovor o životnom osiguranju;
 - ugovor o osiguranju ne pokriva nikakav rizik od odgovornosti;
 - glavna poslovna djelatnost osobe nije posredovanje u osiguranju;

⁽¹⁾ SL L 178, 17.7.2000., str. 1.

⁽²⁾ SL L 115, 17.4.1998., str. 31.

- (e) osiguranje predstavlja dopunu proizvodu ili usluzi koju pruža bilo koji dobavljač, ako takvo osiguranje pokriva:
- rizik kvara, gubitka ili oštećenja robe koju dobavljač dobavlja; ili
 - oštećenje ili gubitak prtljage i druge rizike vezane uz putovanje rezervirano kod toga dobavljača, čak i ako osiguranje pokriva rizik životnog osiguranja ili rizik od odgovornosti, pod uvjetom da osiguranje predstavlja pomoći oblik osiguranja za rizike vezane uz to putovanje;
- (f) iznos godišnje premije ne premašuje 500 EUR, a ukupno trajanje ugovora o osiguranju, uključujući produljenja, ne premašuje pet godina.

3. Ova se Direktiva ne primjenjuje na pružanje usluga posredovanja u osiguranju i reosiguranju koje se vežu uz rizike i obveze izvan Zajednice.

Ova Direktiva ne utječe na pravo države članice u području poslova posredovanja u osiguranju kojima se bave posrednici u osiguranju i reosiguranju s poslovnim nastanom u trećoj zemlji na čijem državnom području posluju u skladu s načelom slobode pružanja usluga, pod uvjetom da je zajamčeno jednako postupanje prema svim osobama koje obavljaju ili imaju odobrenje za rad za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju na tom tržištu.

Ova Direktiva ne uređuje poslove posredovanja u osiguranju koji se obavljaju u trećim zemljama niti poslove društava za osiguranje i reosiguranje Zajednice prema definiciji Prve Direktive Vijeća 73/239/EEZ od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na pokretanje i obavljanje poslova izravnog osiguranja osim životnog osiguranja (¹) i Prve Direktive Vijeća 79/267/EEZ od 5. ožujka 1979. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na pokretanje i obavljanje poslova izravnog životnog osiguranja (²), a koje obavljaju posrednici u osiguranju u trećim zemljama.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive:

- „društvo za osiguranje” znači društvo koje je dobilo službeno odobrenje za rad u skladu s člankom 6. Direktive 73/239/EEZ ili člankom 6. Direktive 79/267/EEZ;
- „društvo za reosiguranje” znači društvo koje nije društvo za osiguranje ni društvo za osiguranje iz države nečlanice i čija se glavna djelatnost sastoji u prihvaćanju rizika koje ustupa društvo za osiguranje, društvo za osiguranje iz države nečlanice ili drugo društvo za reosiguranje;

⁽¹⁾ SL L 228, 16.8.1973., str. 3. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2002/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 77, 20.3.2002., str. 17.).

⁽²⁾ SL L 63, 13.3.1979., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2002/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 77, 20.3.2002., str. 11.).

- „posredovanje u osiguranju” znači djelatnost prezentacije ili predlaganja ugovora o osiguranju ili obavljanja drugih pripremnih radnji za zaključivanje ugovora o osiguranju, ili zaključivanja takvih ugovora, ili pružanja pomoći pri upravljanju takvim ugovorima i njihovu izvršavanju, posebno u slučaju rješavanja odštetnog zahtjeva.

Ako te poslove obavlja društvo za osiguranje ili zaposlenik društva za osiguranje koji posluje pod odgovornošću društva za osiguranje, oni se neće smatrati posredovanjem u osiguranju.

Usputno pružanje informacija u okviru druge profesionalne djelatnosti, pod uvjetom da svrha te djelatnosti nije pomoći potrošaču pri zaključivanju ili izvršavanju ugovora o osiguranju, profesionalno upravljanje odštetnim zahtjevima društva za osiguranje, likvidacija šteta ili stručna procjena odštetnih zahtjeva, također se neće smatrati posredovanjem u osiguranju;

- „posredovanje u reosiguranju” znači djelatnost prezentacije ili predlaganja ugovora o osiguranju ili obavljanja drugih pripremnih radnji za zaključivanje ugovora o reosiguranju, ili zaključivanja takvih ugovora, ili pružanja pomoći pri upravljanju takvim ugovorima i njihovu izvršavanju, posebno u slučaju rješavanja odštetnog zahtjeva.

Ako te djelatnosti obavlja društvo za reosiguranje ili zaposlenik društva za reosiguranje koji djeluje u okviru odgovornosti društva za reosiguranje, one se neće smatrati posredovanjem u reosiguranju.

Usputno pružanje informacija u okviru druge poslovne djelatnosti, pod uvjetom da svrha te djelatnosti nije pomoći potrošaču pri zaključivanju ili izvršavanju ugovora o reosiguranju, profesionalno upravljanje odštetnim zahtjevima društva za reosiguranje, likvidacija šteta ili stručna procjena odštetnih zahtjeva, također se neće smatrati posredovanjem u reosiguranju;

- „posrednik u osiguranju” znači svaka fizička ili pravna osoba koja u zamjenu za naknadu osniva ili obavlja poslove posredovanja u osiguranju;
- „posrednik u reosiguranju” znači svaka fizička ili pravna osoba koja u zamjenu za naknadu osniva ili obavlja poslove posredovanja u reosiguranju;
- „vezani posrednik u osiguranju” znači svaka osoba koja obavlja poslove posredovanja u osiguranju za račun i u ime jednog društva za osiguranje ili više njih u slučaju međusobno nekonkurentnih proizvoda osiguranja, ali ne naplaćuje premije niti iznose namijenjene potrošaču te koja djeluje pod punom odgovornošću tih društava za osiguranje za proizvode koji se na njih odnose.

Svaka osoba koja poslove posredovanja u osiguranju obavlja dodatno uz svoju glavnu poslovnu djelatnost također se smatra vezanim posrednikom u osiguranju koji nastupa pod odgovornošću jednog društva za osiguranje ili više njih za proizvode koji se na njih odnose ako osiguranje predstavlja dopunu robi ili usluzi koju dobavlja u okviru svoje glavne poslovne djelatnosti i koja ne naplaćuje premije niti iznose namijenjene potrošaču;

8. „veliki rizici“ definirani su člankom 5. točkom (d) Direktive 73/239/EEZ;

9. „matična država članica“ znači:

(a) ako je posrednik fizička osoba, država članica u kojoj se nalazi njezino boravište i u kojoj obavlja svoje poslove;

(b) ako je posrednik pravna osoba, država članica u kojoj se nalazi njezino registrirano sjedište ili, ako prema nacionalnom pravu nema registriran ured, država članica u kojoj se nalazi njezina središnja uprava;

10. „država članica domaćin“ znači država članica u kojoj posrednik u osiguranju ili reosiguranju ima podružnicu ili pruža usluge;

11. „nadležna tijela“ znači tijela koja imenuje svaka država članica u skladu s člankom 7.;

12. „trajni medij“ znači svako sredstvo koje potrošaču omogućuje pohranjivanje osobno na njega naslovljenih podataka tako da mu budu dostupni za buduću uporabu u razdoblju koje odgovara namjeni tih podataka te koje mu omogućuje neizmijenjenu reprodukciju pohranjenih podataka.

Trajni medij posebno obuhvaća diskete, CD-ROM-ove, DVD-ove i čvrste diskove osobnih računala na kojima se pohranjuje elektronička pošta, ali isključuje internetske stranice, osim ako one ispunjavaju kriterije navedene u prvom stavku.

POGLAVLJE II.

UVJETI UPISA U REGISTAR

Članak 3.

Upis u registar

1. Posrednici u osiguranju i reosiguranju upisuju se u registar kod nadležnog tijela definiranog u članku 7. stavku 2. u matičnoj državi članici.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, države članice mogu predvidjeti da društva za osiguranje i reosiguranje i druga tijela mogu surađivati s nadležnim tijelima pri upisu posrednika

u osiguranju i reosiguranju u registar i pri primjeni uvjeta članka 4. na takve posrednike. Posebno vezane posrednike u osiguranju mogu u registar upisati društva za osiguranje ili udruženja društava za osiguranje pod nadzorom nadležnog tijela.

Države članice nisu dužne primjenjivati uvjet iz prvog i drugog podstavka na sve fizičke osobe koje rade u društvu i obavljaju poslove posredovanja u osiguranju ili reosiguranju.

Što se tiče pravnih osoba, njih u registar upisuju države članice i u registru navode imena fizičkih osoba u upravi koje su odgovorne za poslove posredovanja.

2. Države članice mogu uspostaviti više od jednog registra posrednika u osiguranju ili reosiguranju pod uvjetom da propisu kriterije prema kojima će se posrednici upisivati.

Države članice dužne su se pobrinuti da se uspostavi jedinstveno informativno mjesto koje omogućuje brz i jednostavan pristup informacijama iz tih različitih registara, koje se prikupljavaju elektroničkim putem i stalno ažuriraju. To informativno mjesto također sadrži podatke koji omogućuju definiranje nadležnih tijela svake države članice iz prvog podstavka stavka 1. Registar osim toga navodi zemlju ili zemlje u kojima posrednik obavlja djelatnost prema pravilima slobode poslovnog nastana ili slobode pružanja usluga.

3. Države članice osiguravaju da je upis u registar posrednika u osiguranju — uključujući vezane posrednike — i reosiguranju uvjetovan ispunjenjem stručnih uvjeta predviđenih člankom 4.

Države članice također osiguravaju da se posrednici u osiguranju — uključujući vezane posrednike — i reosiguranju koji više ne ispunjavaju te uvjete izbrišu iz registra.

Važenje upisa u registar podliježe redovnoj provjeri nadležnog tijela. Ako je potrebno, matična država članica o brisanju obavešćuje državu članicu domaćinu na bilo koji prikladan način.

4. Nadležna tijela mogu posrednicima u osiguranju i reosiguranju izdati dokument koji svakoj zainteresiranoj strani omogućuje da uvidom u upisnik(e) iz stavka 2. provjeri valjanost upisa posrednika.

Navedeni dokument sadrži najmanje informacije navedene u članku 12. stavku 1. točkama (a) i (b) te, u slučaju pravne osobe, naziv(e) fizičke osobe ili fizičkih osoba iz četvrtog podstavka stavka 1. ovog članka.

Kada dotični posrednik u osiguranju ili reosiguranju nije više upisan u registar, država članica zahtijeva povrat dokumenta nadležnom tijelu koje ga je izdalo.

5. Posrednici u osiguranju ili reosiguranju upisani u registar smiju osnivati i obavljati poslove posredovanja u osiguranju i reosiguranju u Zajednici na temelju prava na slobodu poslovnog nastana i slobodu pružanja usluga.

6. Države članice osiguravaju da društva za osiguranje koriste usluge posredovanja u osiguranju i reosiguranju samo posrednika u osiguranju ili reosiguranju upisanih u registar i osoba iz članka 1. stavka 2.

Članak 4.

Stručni uvjeti

1. Posrednici u osiguranju i reosiguranju moraju posjedovati odgovarajuća znanja i sposobnosti koje definira matična država članica posrednika.

Matične države članice mogu prilagoditi tražene uvjete u smislu znanja i sposobnosti poslovima posrednika u osiguranju ili reosiguranju i proizvodima koje oni prodaju, posebno ako glavna poslovna djelatnost posrednika nije posredovanje u osiguranju. U takvim slučajevima taj posrednik može se baviti poslovima posredovanja u osiguranju samo ako neki posrednik u osiguranju koji ispunjava uvjete ovog članka ili društvo za osiguranje preuzme punu odgovornost za njegov rad.

Države članice mogu predvidjeti da u slučajevima iz drugog podstavka članka 3. stavka 1. društvo za osiguranje mora provjeriti odgovaraju li znanje i sposobnosti dotičnih posrednika obvezama iz prvog podstavka ovog stavka te, ako je potrebno, pružiti takvim posrednicima obuku koja odgovara zahtjevima vezanim uz proizvode koje posrednici prodaju.

Države članice nisu dužne primjenjivati uvjet iz prvog podstavka ovog stavka na sve fizičke osobe koje rade u društvu i obavljaju poslove posredovanja u osiguranju ili reosiguranju. Države članice osiguravaju da prihvatljiv broj osoba koje upravljaju tim društvom i odgovorne su za posredovanje u pogledu proizvoda osiguranja, kao i sve ostale osobe izravno uključene u posredovanje u osiguranju ili reosiguranju, može dokazati znanja i sposobnosti potrebne za obavljanje svojih zadaća.

2. Posrednici u osiguranju ili reosiguranju moraju imati dobar ugled. Najmanji je uvjet taj da nemaju policijski dosje ili drugi ekvivalentni dokument prema nacionalnim propisima vezan uz kaznena djela protiv imovine ili u području financijskih djelatnosti te da nad njima nije bio proglašen stečaj, osim ako je provedena njihova rehabilitacija u skladu s nacionalnim pravom.

Države članice mogu u skladu s odredbama drugog podstavka članka 3. stavka 1. dopustiti društvu za osiguranje provjeru dobrog ugleda posrednika u osiguranju.

Države članice nisu dužne primjenjivati uvjet iz prvog podstavka ovog stavka na sve fizičke osobe koje rade u društvu i obavljaju poslove posredovanja u osiguranju ili reosiguranju. Države članice osiguravaju da uprava takvih društava i osoblje izravno uključeno u posredovanje u osiguranju ili reosiguranju ispunjavaju taj uvjet.

3. Posrednici u osiguranju i reosiguranju imaju osiguranje od profesionalne odgovornosti koje važi na čitavom području Zajednice ili odgovarajuće jamstvo koje pokriva odgovornost za profesionalni nemar u iznosu od najmanje 1 000 000 EUR po svakom odstetnom zahtjevu ili ukupno 1 500 000 EUR za sve odstetne zahtjeve u jednoj godini, osim ako je društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje ili neko drugo društvo u čije ime djeluje posrednik u osiguranju ili reosiguranju, ili za koje je posrednik u osiguranju ili reosiguranju ovlašten djelovati, već dalo takvo osiguranje ili odgovarajuće jamstvo, ili ako takvo društvo preuzima punu odgovornost za djelovanje posrednika.

4. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere da zaštite potrošače od nemogućnosti posrednika u osiguranju da premiju proslijedi društvu za osiguranje ili da iznos naknade štete ili povrat dijela premije proslijedi osiguraniku.

Takve mjere propisuju se u jednom od sljedećih oblika:

- (a) odredbe predviđene zakonom ili ugovorom prema kojima se svote novca koje potrošač uplaćuje posredniku smatraju kao da su plaćene društvu, dok se svote novca koje društvo uplaćuje posredniku ne smatraju plaćenima sve dok ih potrošač zaista i ne primi;
- (b) uvjet da posrednik u osiguranju mora imati finansijsku sposobnost u iznosu koji u svakom trenutku čini 4 % iznosa godišnje primljenih premija, a minimalno 15 000 EUR;
- (c) uvjet da se potrošačeve svote novca proslijeduju putem stroga odvojenih korisničkih računa i da se ti računi ne koriste za nadoknadu štete drugim vjerovnicima u slučaju stečaja;
- (d) uvjet postojanja jamstvenog kapitala.

5. Obavljanje poslova posredovanja u osiguranju ili reosiguranju zahtjeva stalno ispunjavanje stručnih uvjeta predviđenih ovim člankom.

6. Države članice mogu pooštiti uvjete iz ovog članka ili dodati druge uvjete za posrednike u osiguranju ili reosiguranju koji su upisani u registar unutar njihova državnog područja.

7. Iznosi iz stavaka 3. i 4. redovno se preispituju kako bi odražavali promjene Europskog indeksa potrošačkih cijena koje objavljuje Eurostat. Prvo preispitivanje obavlja se pet godina nakon stupanja ove Direktive na snagu, a svako sljedeće preispitivanje obavlja se svakih pet godina nakon prethodnog preispitivanja.

Iznosi se prilagođavaju automatski, povećavanjem temeljnog iznosa u eurima za postotnu promjenu toga indeksa u razdoblju od stupanja ove Direktive na snagu do datuma prvog preispitivanja ili od datuma posljednjeg preispitivanja do datuma novog preispitivanja te zaokruživanjem na najbliži veći cijeli broj.

Članak 5.

Zadržavanje stečenih prava

Države članice mogu predvidjeti da se osobe koje su obavljale poslove posredovanja prije 1. rujna 2000., koje su bile prijavljene u registru i koje su posjedovale razinu obrazovanja i iskustva sličnu onoj koju zahtijeva ova Direktiva nakon ispunjenja uvjeta predviđenih člankom 4. stavcima 3. i 4. automatski prijave u registar koji će se izraditi.

Članak 6.

Obavijest o poslovnom nastanu i pružanju usluga u drugim državama članicama

1. Svaki posrednik u osiguranju ili reosiguranju koji namješava prvi put poslovati u jednoj ili više država članica na temelju slobode pružanja usluga ili slobode poslovnog nastana obavješćuje nadležna tijela matične države članice.

Unutar jednomjesečnog razdoblja od takve obavijesti dotična nadležna tijela obavješćuju nadležna tijela svih država članica domaćina koje žele biti obavještene o namjeri posrednika u osiguranju ili reosiguranju te istodobno o tome obavješćuju i dotičnog posrednika.

Posrednik u osiguranju ili reosiguranju može započeti poslovanje mjesec dana nakon datuma kada ga je nadležno tijelo matične države članice obavijestilo o obavijesti iz drugog podstavka. Međutim, taj posrednik može započeti poslovanje i odmah ako država članica domaćin ne želi biti obavještena o tome.

2. Države članice obavješćuju Komisiju o svojoj želji da budu obavještene u skladu sa stvkom 1. Komisija zatim o tome obavješćuje sve države članice.

3. Nadležna tijela države članice domaćina mogu poduzeti potrebne mjere kojima će osigurati odgovarajuću objavu uvjeta pod kojima se, u interesu općeg dobra, dotično poslovanje mora odvijati na njihovu državnom području.

Članak 7.

Nadležna tijela

1. Države članice imenuju nadležna tijela ovlaštena za osiguranje primjene ove Direktive. O tome obavješćuju Komisiju te navode eventualne podjele zadaća.

2. Tijela iz stavka 1. su ili javna tijela ili tijela priznata prema nacionalnom pravu ili od strane javnih tijela izričito ovlaštenih u tu svrhu prema nacionalnom pravu. To nisu društva za osiguranje ili reosiguranje.

3. Nadležna tijela posjeduju sve ovlasti potrebne za obavljanje svojih zadaća. Ako na državnom području države članice postoji više od jednog nadležnog tijela, ta država osigura njihovu tjesnu suradnju kako bi svako tijelo moglo učinkovito obavljati svoje zadaće.

Članak 8.

Sankcije

1. Države članice predviđaju odgovarajuće sankcije u slučaju da osoba koja obavlja poslove posredovanja u osiguranju ili reosiguranju nije upisana u registar u državi članici i nije navedena u članku 1. stavku 2.

2. Države članice predviđaju odgovarajuće sankcije protiv društava za osiguranje ili reosiguranje koja koriste usluge posredovanja u osiguranju ili reosiguranju osoba koje nisu upisane u registar u državi članici i nisu navedene u članku 1. stavku 2.

3. Države članice predviđaju odgovarajuće sankcije u slučaju da se posrednik u osiguranju ili reosiguranju ne pridržava nacionalnih odredbi donesenih u skladu s ovom Direktivom.

4. Ova Direktiva ne utječe na ovlasti države članice domaćina da poduzme odgovarajuće mjere kako bi sprječila ili kaznila nepravilnosti počinjene na njezinu državnom području koje su protivne zakonima i drugim propisima donesenima u interesu općeg dobra. To uključuje mogućnost sprečavanja posrednika u osiguranju ili reosiguranju koji se ne pridržavaju zakona i propisa u obavljanju daljnjih aktivnosti na njezinu državnom području.

5. Svaka donesena mjera koja uključuje sankcije ili ograničenja poslova posrednika u osiguranju ili reosiguranju mora se na odgovarajući način obrazložiti i priopćiti dotičnom posredniku. Svaka takva mjera podliježe pravu obraćanja sudovima države članice koja ju je donijela.

Članak 9.

Razmjena informacija među državama članicama

1. Nadležna tijela različitih država članica surađuju kako bi osigurala odgovarajuću primjenu odredbi ove Direktive.

2. Nadležna tijela razmjenjuju informacije o posrednicima u osiguranju i reosiguranju protiv kojih je izrečena sankcija iz članka 8. stavka 3. ili mjera iz članka 8. stavka 4. ako bi takve informacije mogle dovesti do brisanja takvih posrednika iz registra. Nadležna tijela također mogu razmjenjivati sve bitne informacije na međusobni zahtjev.

3. Sve osobe koje su obvezne primati ili otkrivati informacije u okviru ove Direktive podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne na isti način kako predviđa članak 16. Direktive Vijeća 92/49/EEZ od 18. lipnja 1992. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na izravno osiguranje osim životnog osiguranja i o izmjeni direktiva 73/239/EEZ i 88/357/EEZ (Treća direktiva o neživotnom osiguranju) ⁽¹⁾ i članak 15. Direktive Vijeća 92/96/EEZ od 10. studenoga 1992. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na izravno životno osiguranje i izmjene direktiva 79/267/EEZ i 90/619/EEZ (Treća Direktiva o životnom osiguranju) ⁽²⁾.

Članak 10.

Pritužbe

Države članice osiguravaju uspostavu postupaka koji će potrošačima i drugim zainteresiranim stranama, posebno udrugama potrošača, omogućiti podnošenje pritužbi o posrednicima u osiguranju i reosiguranju. Na sve pritužbe obvezno se odgovara.

Članak 11.

Izvansudska naknada

1. Države članice potiču uspostavu odgovarajućih i učinkovitih postupaka pritužbi i naknada za izvansudske rješavanje sporova između posrednika u osiguranju i potrošača, pri čemu se, gdje je to prikladno, trebaju koristiti postojeća tijela.
2. Države članice potiču da tijela na suradnju u rješavanju prekograničnih sporova.

POGLAVLJE III.

UVJETI INFORMIRANJA OD STRANE POSREDNIKA

Članak 12.

Informacije koje daju posrednici u osiguranju

1. Prije zaključenja bilo kakvog početnog ugovora o osiguranju te, ako je potrebno, pri izmjenama ili obnavljanju ugovora, posrednik u osiguranju dužan je potrošaču dati najmanje sljedeće informacije:

- (a) svoje ime i adresu;
- (b) registar u koji je upisan i način provjere toga upisa;
- (c) ima li udjel, izravni ili neizravni, koji predstavlja više od 10 % prava glasa ili kapitala u predmetnom društvu za osiguranje;
- (d) ima li određeno društvo za osiguranje odnosno matično društvo određenog društva za osiguranje udjel, izravni ili neizravni, koji predstavlja više od 10 % prava glasa ili kapitala u posredniku u osiguranju;

⁽¹⁾ SL L 228, 11.8.1992., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2000/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 290, 17.11.2000., str. 27.).

⁽²⁾ SL L 360, 9.12.1992., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2000/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.

- (e) o postupcima iz članka 10. kojima se potrošačima i drugim zainteresiranim stranama omogućuje podnošenje pritužbi o posrednicima u osiguranju i reosiguranju te, ovisno o slučaju, o postupcima izvansudske pritužbi i naknada iz članka 11.

Osim toga, posrednik u osiguranju obavješćuje potrošača u vezi s ponuđenim ugovorom o sljedećem:

- i. daje li savjete na temelju obveze iz stavka 2. o nepristranoj analizi; ili
- ii. nalazi li se pod ugovornom obvezom obavljanja poslova posredovanja u osiguranju isključivo s jednim ili više društava za osiguranje. U tom slučaju na zahtjev potrošača navodi nazive tih društava za osiguranje; ili
- iii. ako se ne nalazi pod ugovornom obvezom obavljanja poslova posredovanja u osiguranju isključivo s jednim ili više društava za osiguranje i ne daje savjete na temelju obveze iz stavka 2. o nepristranoj analizi. U tom slučaju na zahtjev potrošača navodi nazive društava za osiguranje s kojima smije poslovati i s kojima posluje.

U slučajevima kada informaciju treba dati samo na zahtjev potrošača, potrošača treba obavijestiti da ima pravo tražiti takve informacije.

2. Kada posrednik u osiguranju obavijesti potrošača da savjete daje na temelju nepristrane analize, dužan je takve savjete davati na temelju analize dostatno velikog broja ugovora o osiguranju raspoloživih na tržištu kako bi bio u mogućnosti dati preporuku, u skladu sa stručnim kriterijima, o tome koji bi ugovor o osiguranju odgovarao potrebama potrošača.

3. Prije zaključenja bilo kakvog ugovora posrednik u osiguranju pobliže navodi barem zahtjeve i potrebe toga potrošača, posebno na temelju informacija koje mu je dao sam potrošač, kao i razloge za svaki od savjeta danih potrošaču o određenom proizvodu osiguranja. Te pojedinosti mijenjaju se u skladu sa složenošću ugovora o osiguranju koji se nudi.

4. Informacije iz stavaka 1., 2. i 3. ne treba davati ni ako se radi o posredovanju u osiguranju velikih rizika ni u slučaju posredovanja u reosiguranju.

5. Države članice mogu zadržati ili donijeti strože odredbe o informacijama koje se moraju davati iz stavka 1. pod uvjetom da su takve odredbe u skladu s pravom Zajednice.

Države članice obavješćuju Komisiju o nacionalnim odredbama predviđenima u prvom podstavku.

Kako bi se uz pomoć svih raspoloživih sredstava uspostavila visoka razina transparentnosti, Komisija osigurava da se informacije koje prima u vezi s nacionalnim odredbama priopćavaju i potrošačima i posrednicima u osiguranju.

Članak 13.**Uvjeti informiranja**

1. Sve informacije koje se daju potrošačima u skladu s člankom 12. šalju se:
 - (a) na papiru ili bilo kojem drugom trajnom mediju dostupnom potrošaču;
 - (b) na jasan i točan način, koji je potrošaču razumljiv;
 - (c) na službenom jeziku države članice u kojoj je nastala obveza informiranja ili na nekom drugom jeziku dogovorenim između strana.
2. Iznimno od stavka 1. točke (a), informacije iz članka 12. mogu se dati usmenim putem ako to potrošač zahtijeva, ili kada je pokriće rizika potrebno odmah. U tim slučajevima informacije se potrošaču u skladu sa stavkom 1. daju neposredno nakon zaključenja ugovora o osiguranju.
3. U slučaju telefonske prodaje prethodna informacija dana potrošaču mora biti u skladu s pravilima Zajednice koja se primjenjuju na prodaju finansijskih usluga potrošačima na daljinu. Osim toga, informacije se potrošaču u skladu sa stavkom 1. daju neposredno nakon zaključenja ugovora o osiguranju.

POGLAVLJE IV.**ZAVRŠNE ODREDBE****Članak 14.****Pravo obraćanja sudovima**

Države članice osiguravaju da se na odluke koje se odnose na posrednike u osiguranju, posrednike u reosiguranju ili društva za osiguranje prema zakonima i drugim propisima donesenima u skladu s ovom Direktivom može primijeniti pravo obraćanja sudovima.

Članak 15.**Stavljanje izvan snage**

Ovime se stavlja izvan snage Direktiva 77/92/EEZ o datuma iz članka 16. stavka 1.

Članak 16.**Prenošenje**

1. Države članice donose zakone i ostale propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 15. siječnja 2005. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice dostavljaju Komisiji tekstove zakona i drugih propisa koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva. Pritom šalju i tablicu koja prikazuje podudaranje odredaba ove Direktive s donesenim nacionalnim odredbama.

Članak 17.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u Službenom listu Europskih zajednica.

Članak 18.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. prosinca 2002.

Za Europski parlament

Predsjednik

P. COX

Za Vijeće

Predsjednik

H. C. SCHMIDT